

CAPITAL

Publicație bilingvă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Monitor al pieței financiare

Market

<http://www.capital.market.md>
Miercuri, 4 martie 2020

Nr.8 (832)
Preț: 7 lei

Decizii ale Consiliului
de administrație al Comisiei
Naționale a Pieței Financiare

Audem salarii mici, dar creșterea
lor nu poate avea loc printr-o
simplă hotărâre de guvern

Un nou moratoriu asupra
acordării "cetățeniei prin
investiții"

2

2

3

Moldovenii care muncesc în străinătate au trimis echivalentul a 1,2 miliarde USD în 2019, iar suma a rămas neschimbată față de anul precedent. Cea mai mare parte – 90% din totalul remitterilor, este direcționată în consum și doar o mică parte – pentru dezvoltarea afacerilor. Or, Comisia Națională a Pieței Financiare, în următoarele 12 luni, va dezvolta capacitatea Asociațiilor de Economii și Împrumut (AEI) de transfer a banilor, care ulterior să poată fi investiți în afacerile din zonele rurale.

AEI ar urma să fie conectate la sistemul internațional de plată a transferurilor de numerar, dar și să-și fortifice capacitatea instituțională pentru susținerea, adaptarea și implementarea produselor de economii și împrumut destinate beneficiariilor de remitențe din zona rurală.

"Trebuie să recunoaștem că această piață dispune de un potențial semnificativ nevalorificat, spre care pot fi direcționate fluxuri financiare importante. AEI pot fi unul dintre mecanismele-cheie de redirecționare

a resurselor bănești provenite din remitențe cu ulteriora investire a acestora sub formă de împrumuturi în dezvoltarea afacerilor preponderente agricole din zona rurală", a declarat Valeriu Chițan, președintele CNPF, în cadrul mesei rotunde "Sprijinirea Proiectului de Reziliență Rurală IFAD în Moldova – Dezvoltarea Capacităților de Consolidare a AEI".

AEI sunt mai avantajate pentru că au o prezență mai mare în teritoriu și sunt mai aproape de cetățenii din zonele rurale, fapt care deschide noi

oportunități de accesibilitate la serviciile financiare, inclusiv la produsele de economii și împrumuturile pentru micro-afacerile rurale. "Aria de activitate principală pentru AEI urmează a fi zonele rurale, prioritare urmând a fi localitățile neacoperite de sectorul bancar", a declarat Alina Cebotariov, directorul Departamentului de credite nebancară din cadrul CNPF.

În prezent, AEI dețin 1,9% din totalul pieței creditelor acordate de sectorul nebancar, iar direcționarea unei părți din remiteri ar impulsiona dezvoltarea asociațiilor.

"Acordarea porțiunii de grant pentru dezvoltarea afacerilor din remitențe este un stimulent important pentru tinerii antreprenori în lansarea și dezvoltarea unei afaceri acasă, fiind, în același timp, un catalizator pentru incluziunea financiară a migranților și dezvoltarea rurală. Suma grantului

poate fi maxim de 75 mii de lei, iar persoana eligibilă trebuie să confirme că a primit cel puțin 30% din remiteri prin intermediul AEI", a precizat Elena Burlacu, manager Servicii Financiare și Dezvoltare Rurală la UCIP IFAD.

FIECARE AL DOILEA MOLDOVEAN TRIMITE BANI ACASĂ

Fiecare al doilea migrant a trimis bani în Moldova de 2-5 ori pe parcursul ultimilor 24 luni, iar suma medie expediată este de 1000 de euro. În același timp, jumătate din familiile migranților moldoveni susțin că remitențele constituie mai mult de 50% din valoarea venitului pe care îl are gospodăria. 51% dintre respondenți afirmă că au primit banii prin intermediul sistemului de transferuri rapide.

Continuare în pag. 2.

Curs valutar
4.03.2020

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.5432
EUR	1	19.4974
UAH	1	0.7023
RON	1	4.0554
RUB	1	0.2645

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și raportelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market
în toate oficiile "Poșta Moldovei" din țară
sau la distributorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agenția "Ediții Periodice" (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică "Capital Market" lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

**Telefon de contact – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md**

Citiți în pag. 4.

Banca Națională
a Moldovei

CNPf COMISIA NAȚIONALĂ
a PIEȚEI FINANCIARE

nvată
Dă sens banilor

**Plățile
fără numerar**

**Mai multă siguranță,
mai mult confort**

La numai cinci zile după expirarea celui de-al doilea moratoriu asupra acordării "cetățeniei prin investiții", Parlamentul a instituit un nou moratoriu, până la 1 septembrie 2020, asupra recepționării noilor cereri privind dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin investiții.

Inițial, proiectul avizat pozitiv de Guvern prevedea un moratoriu până la 1 ianuarie 2021, însă deputații democrați au insistat că legea este benefică pentru economie, mai ales că vizează investiții în domeniul strategic.

Secretarul de stat de la Ministerul Economiei și Infrastructurii, Iuliana Drăgălin, a declarat în plen că Guvernul solicită prelungirea moratorului pentru a îmbunătăți legea, "care aduce beneficii statului". Reprezentantul Guvernului a mai spus că în perioada moratorului urmează să fie evaluate și costurile proiectului.

"Noi dorim să atragem investiții, care vor contribui la dezvoltarea țării, deschiderea unor noi locuri de muncă. Dar vrem să dăm asigurări celor îngrijorați că riscurile sunt minore pentru securitatea țării", a spus Drăgălin.

Proiectul de lege stipulează că cererile privind dobândirea cetățeniei Republicii Moldova contra investiții „depuș până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în modul stabilit de Guvern”. Totodată, termenul contractelor agenților acreditați în cadrul Programului de dobândire a cetățeniei prin investiție, semnate pentru anul 2019, „se va prelungi cu o perioadă egală perioadei moratorului, fără achitarea taxei” pentru luniile respective.

OPINII CONTRADICTORII PRIVIND PROIECTUL DE LEGE

Majoritatea ministerelor a dat un aviz pozitiv la proiectul de lege privind instituirea unui nou moratoriu.

Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a informat „despre lipsa de obiecții și propunerii”. La fel și Agenția Servicii Publice, Ministerul Afacerilor Interne și alte instituții.

Serviciul de Informații și Securitate a susținut propunerea de instituire a moratorului, însă doar „ca soluție temporară”. „După expirarea perioadei respective, în plan strategic, considerăm oportună abrogarea definitivă a Programului de dobândire a cetățeniei prin investiție, reieșind atât din riscurile aferente procesului de verificare a solicitărilor, dar, în special, înțând cont de riscurile pe dimensiunea externă – poziții negative ale factorului occidental (față de proces) și condiționări ale partenerilor de dezvoltare la capitolul suport financiar, prin prisma abrogării „cetățeniei prin investiții”, se arată în avizul SIS.

Serviciul de Informații și Securitate mai menționează că este necesar de a examina Contractul de prestare a serviciilor publice de elaborare, implementare și promovare internațională a Programului de dobândire a

Un nou moratoriu asupra acordării "cetățeniei prin investiții"

cetățeniei prin investiție, precum și alte contracte în vederea estimării riscurilor din punct de vedere al costurilor și al gradului de probabilitate de atragere a Guvernului în litigii.

Și Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene apreciază că „subiectul în cauză este unul sensibil, fiind abordat cu regularitate atât în cadrul dialogului politic Republica Moldova–Uniunea Europeană, cât și a reuniunilor tematică dedicate domeniului „Justiție și Afaceri Interne”. Introducerea moratorului a fost salutată anterior de UE, care a inclus în lista acțiunilor pe termen scurt, necesare pentru avansarea relațiilor RM-UE, abrogarea acestui Program. Aceasta este monitorizată în contextul funcționării regimului fără vize, cât și a dialogului politic RM-UE”.

CE PREVEDE PROGRAMUL DE DOBÂNDIRE A CETĂȚENIEI MOLDOVENEȘTI CONTRA INVESTIȚII?

Legea le permite străinilor să obțină cetățenia Republicii Moldova contra unei sume de 100 de mii de euro la Fondul de Dezvoltare Durabilă sau a unei investiții directe în economie de 250 de mii de euro. Conform legii, cetățenia Republicii Moldova poate fi acordată, la cerere, cetățeanului străin sau apatridului care cunoaște și respectă prevederile Constituției, are o bună reputație economică și financiară, nu prezintă pericol sau risc pentru ordinea publică și securitatea statului.

Guvernul a aprobat Regulamentul cu privire la dobândirea cetățeniei prin investiție, care reglementează valoarea minimă și modalitatea contribuției la Fondul de investiții publice pentru dezvoltare durabilă și a investiției în unul din domeniile de dezvoltare strategică ale Republicii Moldova, modul și condițiile de verificare a bunei reputații economice și financiare a persoanelor care dobândesc cetățenia, dar și condițiile de evaluare și monitorizare a investiției în scopul obținerii cetățeniei.

De la intrarea în vigoare a legii, opt persoane au primit cetățenia Republicii Moldova prin investiții, iar alte 34 au depus cereri. Potrivit unor calcule, prin această lege Moldova are posibilitate să obțină investiții de 500 milioane de euro.

DIN SUSPANS, ÎN SUSPANS

Primul moratoriu la legea privind dobândirea cetățeniei prin investiție

a fost instituit la data de 31 iulie 2019 pe o perioadă de patru luni. Ulterior, acesta a fost prelungit cu încă două luni.

Termenul a expirat pe 20 februarie 2020, zi în care Proiectul de lege privind abrogarea legii Cetățeniei prin Investiții a fost exclus de pe ordinea de zi a Parlamentului. și astă după ce, anterior, proiectul a fost votat în prima lectură.

O notă informativă, anexată la proiectul luat în dezbatere de Guvern, precizează că „Ministerul Afacerilor Interne, Biroul Migratie și Azil, Centru Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate și Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor au elaborat, conform competențelor, în baza datelor concluzante de care dispun, rapoarte de evaluare a Programului de dobândire a cetățeniei prin investiție din punct de vedere al riscurilor pentru ordinea publică și securitatea statului, al corupției și spălării banilor în RM. Prin urmare, pentru examinarea multiaspectuală a subiectului în cauză și luarea unei decizii finale cu privire la Programul de dobândire a cetățeniei prin investiție, se impune instituirea unui moratoriu repetat”.

Încă un dosar a fost depus în cadrul programului cetățeniei prin investiție, în scurta perioadă când moratoriu a expirat. Informația a fost anunțată în plenul Parlamentului de responsabilii de la Ministerul Economiei și Infrastructurii. Mai exact, este vorba de un cetățean irlandez care activează în domeniul IT.

Așadar, a fost anunțat un nou moratoriu asupra acordării „cetățeniei prin investiții”. Este adevărat că el putea fi extins, dacă luăm în considerare faptul că sesiunea de primăvară-vară a Parlamentului se încheie la 31 iulie, iar decizia privind prelungirea sau abrogarea trebuie să fie cântărită bine. Este tocmai cazul, vorba vine, de șapte ori măsoară și o dată taie. E ușor a spune „abrogăm Programul” și atunci ce facem în cazul în care companiile cu care Guvernul a încheiat contracte va iniția litigii în instanță solicitând despăgubiri sau, dacă prelungim Programul, există riscul unor reacții negative a partenerilor de dezvoltare.

Soluția este obținerea unui consens între toate părțile, implicate sau neimplicate în realizarea Programului, dar care au poziții divergente asupra acestuia.

Vlad BERCU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanți profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și larea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate. Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

R. Moldova a îndeplinit toate condițiile pentru a primi ultima tranșă de bani de la FMI

Republica Moldova a îndeplinit toate precondițiile pentru semnarea unui nou Memorandum cu FMI. Anunțul a fost făcut luni de premierul Ion Chicu, după ședința comună cu șeful statului, Igor Dodon și speakerul Zinaida Grecianîi, comunică MOLDPRES.

Potrivit oficialului, săptămâna viitoare, FMI urmează să aloce ultima tranșă de 20 de milioane de dolari din Programul 2016–2020 după ce R. Moldova a îndeplinit toate precondițiile.

Premierul a amintit că Parlamentul a votat, în lectură finală, toate legile prevăzute în Memorandumul cu FMI. Printre aceste legi este și mecanismul propus de Guvern care permite redistribuirea a 50% din veniturile Băncii Naționale a Moldovei în bugetul de stat, pentru diminuarea poverii care a apărut în urma furtului miliardului și care a fost pusă pe umerii cetățenilor.

“Toate condițiile sunt îndeplinite. Ați observat că nu este niciuna care ar prevedea majorări de taxe, tăieri de salarii sau alte acțiuni contrare intereselor R. Moldova”, a opinat Chicu.

Pe 11 martie, la Washington, va avea loc ședința Consiliului de directori ai FMI, la care urmează să fie aprobată finalizarea Programului actual dintre Moldova și FMI și acordarea ultimei tranșe de împrumut în valoare totală de 20 de milioane de dolari.

În vara anului trecut, fostul cabinet de miniștri condus de Maia Sandu anunță că intenționa să crească tarifele la gaz pentru populație pentru a obține ultima tranșă de bani de la FMI.

Tot mai mulți cetățeni preferă să prezinte declarațiile pe venit în format electronic

În decursul anului 2019, numărul documentelor fiscale prezentate Serviciului Fiscal de Stat (SFS) prin intermediul sistemului informațional „Declarația electronică” de către persoanele fizice a crescut, față de anul 2018, de mai bine de două ori și a constituit 37,2 mii.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la datele Centrului de Tehnologii Informaționale în Finanțe (CTIF), numărul documentelor fiscale prezentate la SFS prin sistemul „Declarația electronică” de către persoanele juridice a sporit cu 9,6% și a alcătuit peste 1,692 mil.

Per total, în anul 2019, contribuabilii persoane juridice și persoane fizice au prezentat la SFS circa 2,43 mil. de documente fiscale, dintre care 1,72 mil. în format electronic și 310,5 mii – pe suport de hârtie. Pondere documentelor fiscale prezentate în format electronic a crescut cu 4,43 puncte procentuale, de la 66,5% la 70,93%.

Numărul total al contribuabililor care aveau acces la serviciile fiscale electronice a alcătuit circa 175,2 mii, dintre care 65,1 mii sunt persoane juridice și peste 110 mii sunt persoane fizice.

Cel mai frecvent, contribuabilii au accesat sistemele informaționale „Declarația electronică”, „Contul curent al contribuabilului” și „e-Factura”.

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ŞEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziariulm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

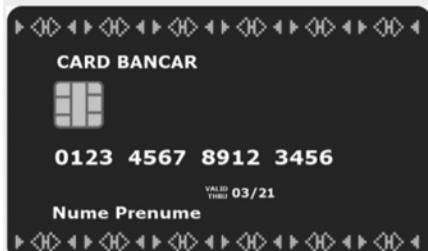
Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC „Victoriabank”, SA, fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

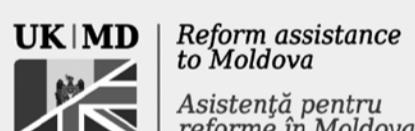
În ziua astă utilizate stările agenției „Moldpres” și „InfoMarket”

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate. Orice articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redactoriei. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Elemente ale plășilor fără numerar, asigură-te că le înțelegi pe toate:

- Card de debit
- Card de credit
- Dobândă la cardul de credit
- Internet banking
- Portofel electronic
- Bancomat (ATM)
- Terminal POS
- Codul PIN
- Codul CVV
- Serviciul suport carduri

Premierul consideră că dezvoltarea agriculturii în Moldova este împiedicată de impozitarea incorectă

Problema lanșului valoric al produselor agricole din Moldova constă în impozitarea incorectă, în special aplicarea diferitor cote de TVA. Această opinie a fost exprimată marți de premierul Ion Chicu în cadrul ședinței Colegiului Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Potrivit agenției INFOTAG, el consideră că impozitarea necorespunzătoare creează dificultăți pentru producătorii locali și stimulează importurile, prin urmare, chiar și cu adoptarea proiectelor de lege pentru protecția și susținerea producătorilor locali, problema nu poate fi eliminată fără a schimba abordarea față de impozitare, care acum "prejudiciază domeniul".

"Unul dintre principalele motive care au distrus

Plășile fără numerar Mai multă siguranță, mai mult confort

Instrumente de plată electronice

Progresul informațional a dus la apariția unor noi forme de plată fără a mai utiliza banii în numerar. Este vorba de plășile electronice pe care le realizăm atunci când facem cumpărături cu ajutorul cardului bancar, pe internet sau prin intermediul telefonului mobil. Aceste plăști au la bază fie banii din contul bancar în cazul cardului, fie moneda electronică stocată la distanță pe un server și care nu are legătură cu un cont bancar. Moneda electronică de pe server este păstrată în portofele online personale și o putem utiliza la comercianții și furnizorii de servicii care aderă la această metodă de plată.

Cardul bancar

Unul din cele mai sigure și comode instrumente de plată fără numerar este cardul bancar. Acesta poate fi obținut odată cu deschiderea unui cont bancar și utilizat în țară sau peste hotare, la bancomate, magazine sau alte puncte comerciale care au instalat dispozitive de acceptare a plășilor prin card (terminale POS). Cele mai răspândite carduri bancare sunt: card de debit și card de credit.

Cardul de debit reprezintă un card bancar legat de un cont bancar, care îți permite să faci cumpărături de servicii și bunuri în limita fondurilor disponibile pe contul bancar. La fel cardul de debit poate fi utilizat pentru a primi salariul, pensia sau îndemnizația.

Cardul de credit la fel reprezintă un card bancar legat de un cont bancar, care ne permite să facem cumpărături cu împrumut până la o limită stabilită. Dar atenție, după o perioadă sumă cheltuită trebuie rambursată băncii, pentru care poate fi percepută dobândă și comisioane. Astfel gestionați-vă cu precauție cheltuielile în măsura posibilităților de a rambursa integral sumele cheltuite la sfârșitul perioadei stabilite de bancă. Achitați sumele restante față de bancă la timp pentru a păstra o istorie de credit bună. Verificați cu regularitate rapoartele lunare de cheltuieli pentru a evita tranzacții neautorizate.

Siguranța plășilor fără numerar

Cele mai importante beneficii ale cardului bancar sunt comoditatea și siguranța. Cardul este considerat a fi o formă mai sigură de plată, deoarece avem nevoie de un cod pentru a utiliza banii, în timp ce banii în numerar pot fi furati cu ușurință. Atunci când obținem un card bancar, codul PIN este comunicat separat în așa fel încât doar posesorul să-l cunoască. Nu divulgați nimănui care este codul PIN al cardului dvs., fie că e vorba de comercianți, reprezentanți ai băncii sau chiar poliție. În același timp, pentru cumpărăturile online se utilizează codul CVV din trei cifre situat pe partea din spate a cardului. Acesta la fel trebuie să fie doar de posesor, pentru a evita orice posibilitate de utilizare frauduloasă.

Dacă uitați cifrele din care este compus codul PIN sau ati introdus de mai multe ori date greșite, puteți cere băncii generarea unei noi coduri. De asemenea, în caz de pierdere, de fur sau de utilizare frauduloasă, trebuie să solicitați băncii fără întârziere blocarea cardului. Băncile au serviciul de clientelă non-stop unde putem apela și raporta o eventuală pierdere sau un fur de card. Banca va bloca imediat cardul, pentru a evita orice pierdere de bani din cei rămași pe cont.

sectorul zootehnic în Moldova este impozitarea incorectă. Vom pregăti o propunere de îmbunătățire a situației, astfel încât pe întregul lanț să avem o cotă unică de TVA, iar producătorii agricoli să poată beneficia de restituirea TVA. Aceasta va oferi de la bun început o mulțime de oportunități pentru cei care se ocupă de producerea și procesarea produselor agricole, precum și va oferi un avantaj față de importatorii, a spus el.

Potrivit premierului, toate "planurile Ministerului Agriculturii pentru dezvoltarea zootehnicii sunt povești", deoarece acestea pot fi realizate cu adevărat doar dacă agricultura este percepută ca un sector al economiei, dar nu un "domeniu defectuos, care necesită susținere permanentă din partea statului". Chicu a vorbit și despre importanța luării măsurilor pentru creșterea atraktivității asigurărilor în sectorul agricol, despre importanța investițiilor în infrastructura de irigații, prin urmare, în curând, Guvernul va pregăti un proiect de rectificare a bugetului de stat pentru a direcționa mijloace în scopurile respective.

El consideră că fondul de subvenționare în

agricultură ar trebui majorat în viitor de la 1 mlrd. la 3 mlrd. lei pentru a finanța modernizarea acelora care sunt capabili să asigure o valoare adăugată înaltă, deoarece "este imposibil să supraviețuiești din exportul de materii prime".

Prim-ministrul a subliniat că, din cauza schimbărilor climatice grave, sunt necesare investiții semnificative în infrastructura de irigații, prin urmare, în curând, Guvernul va pregăti un proiect de rectificare a bugetului de stat pentru a direcționa mijloace în scopurile respective.

Chicu a vorbit și despre importanța luării măsurilor pentru creșterea atraktivității asigurărilor în sectorul agricol, despre importanța investițiilor în infrastructura antigrindină, precum și despre necesitatea creșterii transparentei Agentiei pentru Intervenție și Plăți în Agricultură (AIPA).

Activitatea în domeniul turismului va fi facilitată

Activitatea în domeniul turismului va fi facilitată. Comisia juridică, numiri și imunități a aprobat în ședință de marți mai multe amendamente în acest sens.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la un comunicat al Serviciului de presă al Parlamentului, proiectul prevede excluderea obligativității modelului contractului turistic, ceea ce va oferi agentilor economici posibilitatea de a diversifica conținutul contractului în funcție de relațiile contractuale cu partenerii, dar cu respectarea normelor legale.

De asemenea, se propune excluderea voucherului turistic, acest document de strictă evidență fiind depășit în timp, în condițiile comerșului electronic tot mai activ și dublând în mare parte contractul de servicii turistice.

Totodată, autorii propun eliminarea obligativității perfectării asigurării de călătorie doar prin intermediul agentilor de turism și operatorilor turistici și, respectiv, oferirea consumatorilor de servicii turistice a libertății de a alege serviciile de asigurare.

O altă modificare va exclude obligativitatea detinării de către angajații din domeniu a diplomei de studii în turism sau a certificatului de perfecționare profesională. De asemenea, se propune excluderea obligativității de clăificare după nivelul de confort (categorii) a structurilor de primire turistică cu funcțuni de servire a mesei.

Autorii mai propun oferirea dreptului de a activa în baza patentei de întreprinzător pentru ghizii de turism, casele rurale, prestatorii unor servicii de agrement, precum master-class-uri gastronomice, activități artistice și sportive în cadrul programelor turistice.

Se propune, de asemenea, extinderea listei autorizațiilor, a persoanelor fizice și juridice cărora li se oferă dreptul de a crea centre de informare turistică, încurajând în acest sens promovarea turismului local.

De asemenea, este prevăzută crearea Consiliului consultativ pentru turism drept o platformă de comunicare, pe bază de parteneriat public-privat.

Serviciul Fiscal de Stat a lansat o adresă online de petiții pentru încălcările în transportul de taxi

Serviciul Fiscal de Stat (SFS) a lansat o linie online de petiții, unde cetățenii vor putea depune sesizări referitoare la abaterile întâmpinate la transportatorii de pasageri în regim taxi. Plângerile vor putea fi expediate pe adresa electronică: taxi.petition@sfs.md, iar informația transmisă pe această poștă va fi preluată de direcțiile responsabile pentru verificare, transmite MOLDPRES.

Beneficiarii de servicii taxi vor avea dreptul de a nu achita călătoria, în cazul în care nu le-a fost emis și înmânat bonul de casă pe suport de hârtie și/sau în formă electronică.

Acțiunile anunțate de SFS au drept scop conformarea voluntară și forțată a contribuabililor care desfășoară activitate de transport de pasageri în regim taxi.

În scopul asigurării respectării normelor stabilește de legislație, angajații Serviciului Fiscal vor întreprinde măsuri de identificare și sancționare a cazurilor de transport ilicit de pasageri ori a cazurilor de angajare informală în cîmpul muncii a persoanelor fizice-șoferi, fără respectarea normelor stabilește de Codul Muncii și legislația fiscală.

Serviciul Fiscal de Stat reamintește tuturor transportatorilor de pasageri în regim taxi despre obligativitatea detinării echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor în numerar la prestarea serviciilor, precum și obligația angajării oficiale a șoferilor.

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piață reglementată în perioada 24.02.2020 - 28.02.2020

Data tranzacției	Codul ISIN	Denumirea emitentului	Valori mobiliare	Prețul	Volumul	Valoarea nominală	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
24.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	412	159,52	65 722,24	100	1315442	0,03	Cumparare vinzare
24.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	11588	159,52	1 848 517,76	100	1315442	0,88	Cumparare vinzare
25.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	12000	159,52	1 914 240,00	100	1315442	0,91	Cumparare vinzare
25.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	4500	159,52	717 840,00	100	1315442	0,34	Cumparare vinzare
26.02.2020	MD14ARGO1002	SAR "MOLDCARGO" S.A.	1	120000	120 000,00	300000	100	1	Cumparare vinzare
26.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	12500	159,52	1 994 000,00	100	1315442	0,95	Cumparare vinzare
26.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	12500	159,52	1 994 000,00	100	1315442	0,95	Cumparare vinzare
27.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	5350	159,52	853 432,00	100	1315442	0,41	Cumparare vinzare
28.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	13000	159,52	2 073 760,00	100	1315442	0,99	Cumparare vinzare
28.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	20	159,52	3 190,40	100	1315442	0	Cumparare vinzare
28.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	1250	159,52	199 400,00	100	1315442	0,1	Cumparare vinzare
28.02.2020	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	88	125	11 000,00	10	25000091	0	Cumparare vinzare

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 24.02.2020 - 28.02.2020

Tipul tranzacției: Vânzare - cumpărare							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	Aureola & Lombard	MD14AURE2004	24	13	32190	3 862 800,00	2,70
2	Aureola & Lombard	MD14AURE2004	24	1	13810	1 657 200,00	2,70
3	MOLDOVA-TUR	MD14MTUR1005	10	1	868	8680,00	0,07
4	COMBINATUL AUTO NR.4 DIN CHIȘINĂU SA	MD14AUBJ1000	10	3	417	2 586,00	0,06
5	DAAC HERMES SA	MD14DACH1001	20	1	3	750,00	0,00
6	AUTOCOMTRANS SA	MD14AUNS1004	7	2	3031	11 000,00	0,75
7	Franzeluța SA	MD14FRAN1004	20	2	946	18920,00	0,05
8	Beton Armat	MD14BETA1007	25	1	142	3550,00	0,00
9	Farmacia Ialoveni	MD14LOVE1005	1	2	1303	1303,00	0,01
10	La Răscrucă	MD14LRSC1009	21	1	56	1 176	0,18

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	200	1	61	12200,00	0,01
2	EFES VITANTA MOLDOVA BREWERY	MD14VEST1003	25	2	43	1075,00	0,00
3	DAAC HERMES GRUP SA	MD14MARS1000	1	2	1344	1344,00	0,00
4	NISTRU-OLĂNEȘTI SA	MD14NISO1004	10	1	11	110,00	0,02

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare conform prevederilor art. II alin. (3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	BURSA DE VALORI A MD	MD14BSVO1001	Fără V/N	1	1	100000,00	2,56

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt rude sau afini de gradul III ori mai mare sau între persoane care nu sunt rude:

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	CORPORATIA DE FIN. RUR	MD24RURA1009	75	1	1	2444,00	0,01

SA "Baza de Transport Auto-29"

Vă aduce la cunoștință, că la data de 25 martie 2020 se convoacă Adunarea generală ordinară a acționarilor, pe adresa or. Șoldănești str. Prietenie 2. Modul desfășurării Adunării - cu prezența acționarilor. Înregistrarea acționarilor între orele 13.00-14.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă privind activitatea economico-finiciară pentru anul 2019;
2. Darea de seamă a Comisiei de Cenzori;
3. Darea de seamă a Consiliului Societății;
4. Repartizarea venitului pentru anul 2019 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2020.
5. Aprobarea Companiei de Audit;
6. Alegerea Membrilor Consiliului Societății;
7. Alegerea Membrilor Comisiei de cenzori;

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunare a fost întocmită pe data de 20.02.2020. Pentru participare, acționarii prezintă buletinul de identitate, iar reprezentanți procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi la sediul SA "BTA-29". Cheltuielile pentru transport și alte cheltuieli care țin de participarea acționarilor la adunare nu se achită.

Tel: 0272 2-23-29; 2-20-95.

Stimați acționari ai SA „Conrat”

La data de 28.02.2020 la adunarea generală extraordinară a acționarilor SA "Conrat" unanim

S-A APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. De a majora capitalul social al Societății prin aport bănesc SA "Conrat". Suma majorării va constitui 700 000 lei. Majorarea se va efectua prin emisie suplimentară a acțiunilor ordinare nominative nematerializate de clasa I cu drept de vot, cu drept la achitarea dividendelor și o parte din patrimoniu în cazul lichidării societății, cu valoarea nominală 1 (unu) lei pentru una acțiune.
2. De a aproba lista subscritorilor la emisie III a acțiunilor ordinare nominative.
3. De a aproba darea de seamă cu privire la rezultatele subscririi la valorile mobiliare.
4. De a aproba Statutul SA "Conrat" în redacție nouă.
5. De a prelungi imputernicirile organului executiv.
6. De a aproba Cenzorul Societății.
7. De a autentifica procesul-verbal al adunării generale extraordinare, anexele, lista acționarilor participanți la adunare de către Cenzor.

Raportului anual al I.M. „TOPAZ” S.A.

I. Date generale privind entitate.

- Perioada de raportare 2019
- Denumirea completă a emitentului _Intreprinderea Mixta uzina „TOPAZ” Societate pe Acțiuni
- Sediul, nr. de telefon/fax al emitentului: MD – 2069, mun. Chișinău, piața D. Cantemir 1, telefon (373 22)876 104, fax (373 22)876 130, (373 22)582 400
- Numărul (IDNO) și data înregistrării la organul înregistrării de stat
  - Numărul de înregistrare (IDNO) 1002600041941
  - Data înregistrării din 16.08.1995
- Activitatea principală (conform CAEM): Producerea echipamentului tehnologic, echipamentului nestandardizat, lucrări ingineresci, (conform CAEM) 3320
- Standardele de contabilitate după care se ține evidența contabilă (SNC, SIRF): SNC, SIRF
- Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune, leu 79 023 768
- Numărul total de valori mobiliare emise de emitent, tipul și clasa valorilor mobiliare, principalele caracteristici, cu indicarea valorii nominale (fixate) și a codul ISIN
  - 3 292 657 acții ordinare; 24 lei, MD14TOPA1009
- Informația privind numărul total al acționarilor emitentului, cu prezentarea listei acționarilor, care la ultima zi a perioadei de gestiune dețineau cel puțin 5% din numărul de acțiuni cu drept de vot plasate ale emitentului, cu specificarea numărului și cotei acțiunilor deținute.

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Numărul de acțiuni cu drept de vot, unități		Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului, %	
	Preferentiale	Ordinare	Preferentiale	Ordinare
Societate pe acțiuni «ODC», or. Moscova	–	3 217 601	–	97,72

- Informația privind societatea de regisru:
  - „Registrator-Centru” S.A., mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 10, licență Nr. 0003 din 31.12.2014, Savinov Iu., tel. (37322)74-15-61, contract Nr. 203 din 01.02.2010, acord suplimentar din 20.02.2015.
- Entitatea de audit:
  - „Altimagea” SRL., mun. Chisinau str.M. Sadoveanu 101 ap. 31, Timofeenco A., m. 079140175, licenta A MMII Nr. 049417 din 27.01.2012 contract Nr. 16-A/19 din 03.09.2019.
- Data emiterii raportului auditorului 18.02.2020, Nr. 2-ASF/20
- Lista persoanelor care acționează în mod concertat cu emitentul la ultima zi a perioadei de raportare, în conformitate cu art. 6 din Legea nr. 171/2012 – nu este.
- Statutul emitentului de valori mobiliare/modificări la statut – 03.02.2020.
- Informația privind publicarea raportului anual al emitentului, cu indicarea surselor și datei unde/când acesta a fost dezvăluit public – nu este.

II. Situațiile financiare anuale ale emitentului pentru perioada de gestiune.

15. Bilanțul emitentului pentru perioada de gestiune

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfîrșitul perioadei de gestiune precedente, lei
1. Active imobilizate		
1.1 Imobilizări necorporale	2 999 126	2 765 731
1.2 Imobilizări corporale în curs de execuție	116 282	26 641
1.3 Terenuri	55 412 266	55 412 266
1.4 Mijloace fixe	35 025 535	37 318 751
1.5 Resurse minerale		
1.6 Active biologice imobilizate		
1.7 Investiții financiare pe termen lung în părți neafiliate	328 725	328 725
1.8 Investiții financiare pe termen lung în părți afiliate	21 198	21 198
1.9 Investiții imobiliare	11 084 147	10 644 984
1.10 Creanțe pe termen lung		
1.11 Avansuri acordate pe termen lung		
1.12 Alte active imobilizate		
Total active imobilizate	104 987 279	106 518 296
2. Active circulante		
2.1 Materiale	9 816 077	9 857 844
2.2 Active biologice circulante		
2.3 Obiecte de mică valoare și scurtă durată	2 112 484	2 327 377
2.4 Producția în curs de execuție și produse	6 800 320	10 424 322
2.5 Mărfuri	80 590	74 090
2.6 Creanțe comerciale	5 893 955	642 826
2.7 Creanțe ale părților afiliate	3 122	380 749
2.8 Avansuri acordate curente	707 006	1 454 439
2.9 Creanțe ale bugetului	220 569	396 404
2.10 Creanțe ale personalului	238 554	220 477
2.11 Alte creanțe curente	1 174 530	1 505 179
2.12 Numerar în casierie și la conturile curente	8 737 632	10 113 616
2.13 Alte elemente de numerar		
2.14 Investiții financiare curente în părți neafiliate		
2.15 Investiții financiare curente în părți afiliate		
2.16 Alte active circulante	10 981	23 308
Total active circulante	35 895 820	37 420 631
Total active	140 783 099	143 938 927
3. Capital propriu		
3.1 Capital social	79 023 768	79 023 768
3.1.1 Capital suplimentar		
3.1.2 Rezerve	4 877 276	5 733 544
3.3 Corecții ale rezultatelor anilor precedenți		
3.4 Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	(21 488 757)	(17 755 765)
3.5 Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	4 639 240	5 239 028
3.6 Profit utilizat al perioadei de gestiune		
3.7 Alte elemente de capital propriu din care	62 979 026	62 979 026
3.8 Diferente din reevaluare	62 979 026	62 979 026
3.9 Subvenții entitatilor cu proprietate publică		
Total capital propriu (rd. 060+rd. 100+rd. 160+rd. 170)	130 030 553	135 219 601
4. Datorii pe termen lung		
4.1 Credite bancare pe termen lung	0	
4.2 Împrumuturi pe termen lung		

3. Datorii pe termen lung privind leasingul finanțier		
4. Alte datorii pe termen lung		162 103
Total datorii pe termen lung	0	162 103
5. Datorii curente		
1. Credite bancare pe termen scurt		
2. Împrumuturi pe termen scurt		
3. Datorii comerciale	1 132 231	851 239
4. Datorii față de părți afiliate		
5. Avansuri primite curente	5 564 060	3 361 643
6. Datorii față de personal	2 689 887	3 069 995
7. Datorii privind asigurările sociale și medicale	578 481	907 005
8. Datorii față de buget	651 834	212 615
9. Venituri anticipate curente		
10. Datorii față de proprietari		
11. Finanțări și încasări cu destinație specială curente		
12. Provizioane curente		
13. Alte datorii curente	136 053	154 725
Total datorii curente	10 752 546	8 557 223
Total pasive	140 783 099	143 938 927

16. Situația de profit și pierderi

Indicatori	Perioada de gestiune precedenta, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Venituri din vinzari	62 275 391	53 300 342
2. Costul vinzarilor	42 534 035	35 843 501
3. Profit brut (pierdere bruta)	19 741 356	17 456 841
4. Alte venituri din activitatea operatională	3 002 950	868 778
5. Cheltuieli de distribuire	2 204 524	3 230 905
6. Cheltuieli administrative	10 212 418	8 299 090
7. Alte cheltuieli din activitatea operatională	3 360 269	831 560
8. Rezultatul din activitatea operatională: profit (pierdere)	6 967 095	5 964 063
9. Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)	(1 212 414)	184 142
10. Profit (pierdere) pina la impozitare	5 754 681	6 148 206
11. Cheltuieli privind impozitul pe venit	1 115 441	909 177
12. Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune	4 639 240	5 239 028

17. Situația modificărilor capitalului propriu

Nº	Indicatori	Cod rd.	Sold la începutul perioadei de gestiune	Majorari	Diminuari	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune
1	Capital social si suplimentar					
	Capital social	010	79 023 768			79 023 768
	Capital suplimentar	020				
	Capital neversat	030	( )	( )	( )	
	Capital neinregistrat	040				
	Capital retras	050	( )	( )	( )	
	Total capital social si suplimentar (rd. 010+ rd. 020+ rd. 030+ rd. 040+ rd. 050)	060	79 023 768			79 023 768
2	Rezerve					
	Capital de rezerva	070				
	Rezerve statutare	080	427 975			427 975
	Alte rezerve	090	4 449 301	906 248	49 980	5 305 569
	Total rezerve (rd. 070+ rd. 080+ rd. 090)	100	4 877 276	906 248	49 980	5 733 544
3	Profit nerepartizat					
	Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	110				
	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) anilor precedenți	120	(16 849 517)			906 248 (17 755 765)
	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	130				5 239 028
	Profit utilizat al perioadei de gestiune	140				
	Rezultatul din tranzactia la noile reglementari contabile	150				
	Total profit nerepartizat (pierdere neacoperită) rd. 110+rd. 12					

e) investirii în vederea dezvoltării producției;	1 855 696	
f) plății dividendelor		
• la acțiunile preferențiale		
• la acțiunile ordinare		
g) altor scopuri conform legislației	906 248	
h) altor scopuri conform statutului		
2. Activele nete ale emitentului	130 030 553	135 219 601
3. Activele nete ale emitentului în raport cu:		
• o acțiune ordinară	39,49	41,07
• o acțiune preferențială		
4. Profitul net la o acțiune ordinară a emitentului	1,04	1,59
5. Datorii la dividendele anilor precedenți		
6. Dividendele anunțate la o acțiune de fiecare clasă a emitentului:		
• intermediare		
• anuale		

III. Raportul conducerii, întocmit:

Raportul conducerii a fost prezentat Biroului Național de Statistică pe data de 20.02.2020 ca parte componentă a Raportului financiar conform prevederilor art. 23 din Legea 287/2017.

IV. Raportul auditorului asupra situațiilor financiare anuale:

Situatia financiara a I.M. „TOPAZ” S.A. reflectă în mod sincer și fidel, în toate aspectele semnificative poziția financiară a I.M. „TOPAZ” S.A. la data de 31.12.2019 și rezultatul operațiunilor, fluxul mijloacelor bănești și modificările capitalului propriu pentru perioada anului încheiat la această dată conform SNC.

V. Date privind tranzacțiile efectuate de către emitent cu propriile sale acțiuni, care vor cuprinde cel puțin următoarea informație – nu au avut loc.

VI. Semnarea
Director general
Contabilul-șef

I. C. Linnic
O. T. Maniuc

Darea de seamă anuală a SA “Angro-Impex” pe a. 2019

- Denumirea completă: Societatea pe acțiuni “Angro-Impex”
- Numărul și data înregistrării de stat nr. 10404436 din 14.11.1994
- Sediul societății: mun. Chișinău, bd. Dacia 30/1, tel. 76-48-33
- Genuri de activitate: arenda
- Directorul întreprinderii: A. Marulea
- Președintele Consiliului societății: V. Ciobanu
- Capitalul social: 309350 lei
- Structura capitalului: 6187 acțiuni ordinare
- Registrul: “Registru-IND” SRL, adresa: mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru 22/1, tel. 0-22-22-49-63, 022-21-28-77
- Auditul: „Invest-Audit” SRL, m. Chișinău, st. Alba-Iulia 89/1-76

11. Bilantul contabil rezumativ al societății la data de 01.01.2020

Posturile Bilanțului	a. 2018	a. 2019
ACTIV:		
1. Mijloace fixe	268395	233540
2. Mărfuri	45409	25363
3. Creanțe pe termen scurt	3667	5180
4. Investiții pe termen scurt	500000	500000
5. Mijloace bănești	61990	49246
6. Alte active curente	21486	40069
BILANT:	900947	853398
PASIV:		
1. Capitalul statutar	309350	309350
2. Rezerve	15150	15150
3. Profit nerepartizat	534488	514017
4. Datorii pe termen scurt	41959	14881
BILANT:	900947	853398

12. Raportul privind rezultatele financiare

Indicatorii:	a. 2018	a. 2019
1. Venituri	1614536	1613897
2. Cheltuieli	1510070	1502072
3. Profitul	104466	111825
4. Impozit pe venit	86349	75398
5. Profit net	18117	36427

Contabil șef:

Mantalata A.

“Banca de Economii” S.A. în proces de lichidare

IDNO-1003600002549/

aduce la cunoștința potențialilor cumpărători despre desfășurarea la Bursa de Valori a Moldovei a licitațiilor “cu strigare”, de vânzare a bunurilor mobile (valori mobiliare) în loturi unice în perioada de expunere 06.03.2020 – 06.04.2020 după cum urmează:

SA “Magistrala” (IDNO-1002602003473), cantitate acțiuni 43 689 la preț per acțiune – 1,65 lei, valoarea totală 72,086.85 lei, începutul licitației din 23.03.2020;

SA “ASPA” (IDNO-1003606006192) cantitate acțiuni 97 498 la preț per acțiune – 9,38 lei, valoarea totală 914,531.24 lei, începutul licitației din 23.03.2020;

Valorile mobiliare se vând în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și efectuarea tranzacțiilor cu pachetele unice de valori mobiliare pe piață reglementată a Bursei de Valori a Moldovei S.A.

Doritorii pot lua cunoștință de bunurile expuse la vânzare și procedura de vânzare a activelor nominalizate, în zilele de lucru orele 10:00–16:00, la sediul Banca de Economii S.A. în proces de lichidare pe adresa: mun. Chișinău, bl. Mircea cel Bătrân, 23 (tel. 067218127) și la societatea de investiții „VALINVEST” S.A. pe adresa: mun. Chișinău, str. Gh. Iablocikin 5/1 (tel: 22-12-55, 079778164).

**În atenția Acționarilor Î.M.
„Glass Container Prim” S.A.****STIMĂȚI DOMNI,**

Prin hotărârea adunării generale a acționarilor Î.M. „Glass Container Prim” S.A. din 14 februarie 2020, s-a convocat adunarea generală ordinată anuală a acționarilor Î.M. „Glass Container Prim” S.A. pentru ziua de 23 aprilie 2020, orele 14:00,

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

- Examinarea Raportului cu privire la activitatea economico-financiară Î.M. „Glass Container Prim” S.A. și a Dării de seamă financiară anuală (bilanțul) pe anul 2019;
- Aprobarea Dării de seamă anuale a Comisiei de Cenzori Î.M. „Glass Container Prim” S.A.;
- Examinarea Raportului Organizației de audit, cu privire la controlul activității Î.M. „Glass Container Prim” S.A., pentru anii 2017, 2018 și 2019;
- Aprobarea repartizării profitului Î.M. „Glass Container Prim” S.A. pentru anul 2019 și a normativelor de repartizare a profitului societății pe anul 2020;
- Aprobarea Bugetului Î.M. „Glass Container Prim” S.A., pentru anul 2020;
- Confirmarea Organizației de audit, care va exercita controlul activității Î.M. „Glass Container Prim” S.A., pentru perioada anului 2020 și stabilirea quantumului retribuției serviciilor ei;
- Aprobarea tranzacțiilor societății și a chesiunilor legate de garanții.

A ține adunarea generală ordinată anuală a acționarilor Î.M. „Glass Container Prim” S.A. pe adresa mun. Chișinău, str. Uzinelor, 201/10, cu prezența acționarilor.

A informă acționari Î.M. „Glass Container Prim” S.A. despre ținerea adunării generale ordinare anuale prin aviz public și suplimentar prin aviz poștal.

A întocmi lista acționarilor Î.M. „Glass Container Prim” S.A., care au dreptul să participe la adunarea generală ordinată anuală, prin intermediu “Registru” S.A., conform situației din 23 martie 2020.

A familiariza acționari Î.M. „Glass Container Prim” S.A. cu materialele din ordinea de zi a adunării generale ordinare anuale, începând cu 10 aprilie 2020, în orele de lucru de la 10:00 până la 16:00, la sediul societății, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Uzinelor, 201/10.

A înregistra acționari Î.M. „Glass Container Prim” S.A., pe 23 aprilie 2020 de la orele 13:30 până la orele 13:50 la sediul societății, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Uzinelor, 201/10.

Pentru participare la adunarea generală ordinată anuală, acționarii (reprezentanții) Î.M. „Glass Container Prim” S.A. vor avea asupra sa documentul, care le atestă împoternicirile.

Relații la telefonul – 022895800.

CV „CRICOVA” S.A.

La 07 februarie 2020 s-a petrecut adunarea generală extraordinară a acționarilor pe adresa: RM, mun. Chișinău, or. Cricova, str. Ungureanu, 1, cu cvorumul de 100%.

AU FOST ADOPTATE**URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:**

- A întocma înaintea de termen, din data prezentei adunări, împoternicirile membrilor Consiliului Societății și Comisiei de Cenzori a Societății.
- A fost stabilit quantumul retribuției muncii membrilor Consiliului Societății, Comisiei de Cenzori și a reprezentantului statului la Societate.
- Au fost aleși membrii Consiliului Societății pe termen de 1 (unu) an și ai Comisiei de cenzori a Societății pe un termen 2 (doi) ani.

Procesul-verbal nr. 01 din 07.02.2020 al Adunării generale extraordinare a acționarilor CV „Cricova” S.A. a fost autentificat de către membrii Comisiei de Cenzori a Societății în exercițiu.

**Întreprinderii comerciale
de producere Magazinul 5/19
“Florentina-Aura” SA**

(sediul juridic: MD-2023, mun. Chișinău, str. Ismail 103)

În temeiul deciziei organului executiv din 27.02.2020, anunțăm despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor pentru data de 30 martie 2020, ora 10.00 pe adresa mun. Chișinău, str. Ismail 103,

CU RUMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

- Inițierea procedurii de dizolvare a întreprinderii comerciale de producere Magazinul 5/19 Florentina-Aura SA.
- Numirea Lichidatorului – persoana responsabilă de procesul integral de lichidare a întreprinderii comerciale de producere Magazinul 5/19 Florentina-Aura SA.

În cazul cînd la adunarea generală extraordinară a acționarilor întreprinderii comerciale de producere Magazinul 5/19 Florentina-Aura SA, preconizată pentru data de 30 martie 2020 ora 10.00, nu vor fi înregistrați acționari în număr necesar pentru cvorum, adunarea generală repetată, conform art. 58 din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.97, va fi convocată pentru data de 22.04.2020 ora 10.00 pe adresa mun. Chișinău, str. Ismail 103, cu aceeași ordine de zi.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost întocmită conform situației la 02 martie 2020.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale extraordinare acționarii pot lua cunoștință de începînd cu data de 05 martie 2020 pe adresa: mun. Chișinău, str. Ismail 103, în zilele lucrătoare de la ora 10.00 pînă la ora 16.00.

Înregistrarea acționarilor între orele 09.00 și 09.50.

Pentru a participa la adunare acționarii vor prezenta documentul de identitate, iar reprezentanții lor și procura perfectată conform legislației în vigoare. Acționarii persoane juridice vor prezenta suplimentar și extrasul (nu mai vechi de trei luni la data adunării) din Registrul de Stat al persoanelor juridice care vor confirma împoternicirile administratorului.

Rezultatele votului la adunare vor fi aduse la cunoștința acționarilor societății sub formă de aviz în ziarul «Capital Market».

Informații suplimentare la tel.: 069128281

Consiliul S.A. “Angro-Impex”

anunță convocarea Adunării generale anuale pe data de 28 Martie 2020 la ora 11-00 cu înregistrarea acționarilor la ora 10.00-11.00, pe adresa mun. Chișinău, bd. Dacia 30/1.

ORDINEA DE ZI:

- Examinarea Dării de seamă financiare pe a. 2019.
- Examinarea Dării de seamă a Comisiei de cenzori pe a. 2019,
- Repartizarea profitului a. 2019.

Cu materialele adunării, acționarii pot lua cunoștință de începînd cu data de 10 Martie 2020.

Participanții adunării vor prezenta Buletinul de identitate.

Tel. 0797-08-769.

SA “CARIER

Stimati Actionari CA "Auto-Siguranta" SA!

Va aducem la cunoștință, că la data de 04.03.2020 Consiliul Societății a adoptat Decizia de a convoca Adunarea generală extraordinară a actionarilor cu prezenta acestora pentru ziua de 19.03.2020 la ora 11:00 la sediul Companiei, pe adresa m. Chișinău, str. S. Lazo, 21.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la adoptarea masurilor de rigoare, ce tin de activitatea Companiei, în vederea conformării cu cerințele actelor normative din domeniul asigurărilor.
- Despre autentificarea procesului verbal al adunării.

Cu materialele ordinii de zi puteti lua cunoștința începând cu data de 05.03.2020 la sediul Companiei.

Consiliul Societății.

În atenția Actionarilor Î.M. „Glass Container Company” SA

STIMĂȚI DOMNI,

Prin Decizia Consiliului Î.M. „Glass Container Company” S.A. din 14 februarie 2020, s-a decis de a convoca adunarea generală ordinară anuală a actionarilor Î.M. „Glass Container Company” S.A. pentru ziua de 23 aprilie 2020, orele 11:00.

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

- Examinarea Raportului cu privire la activitatea economico-financiară Î.M. „Glass Container Company” S.A. și a Dării de seamă financiară anuală (bilanțul) pe anul 2019;
- Aprobarea Dării de seamă anuale a Consiliului Î.M. „Glass Container Company” S.A.;
- Aprobarea Dării de seamă anuale a Comisiei de Cenzori Î.M. „Glass Container Company” S.A.;
- Examinarea Raportului Organizației de audit, cu privire la controlul activității Î.M. „Glass Container Company” S.A., pentru anii 2017, 2018 și 2019;
- Aprobarea repartizării profitului Î.M. „Glass Container Company” S.A. pentru anul 2019 și a normativelor de repartizare a profitului societății pe anul 2020;
- Aprobarea Bugetului Î.M. „Glass Container Company” S.A., pentru anul 2020;
- Confirmarea Organizației de audit, care va exercita controlul activității Î.M. „Glass Container Company” S.A., pentru perioada anului 2020 și stabilirea quantumului retribuției serviciilor ei;
- Alegerea Președintelui Comitetului de Conducere Î.M. „Glass Container Company” S.A.;
- Aprobarea tranzacțiilor societății;
- Examinarea chestiunilor legate de garanții.

A ţine adunarea generală ordinată anuală a actionarilor Î.M. „Glass Container Company” S.A. pe adresa mun. Chișinău, str. Uzinelor, 201/10, cu prezența actionarilor.

A informa actionarii Î.M. „Glass Container Company” S.A. despre ținerea adunării generale ordinare anuale prin aviz public și suplimentar prin aviz poștal.

A întocmi lista actionarilor Î.M. „Glass Container Company” S.A., care au dreptul să participe la adunarea generală ordinată anuală, prin intermediul „Registru” S.A., conform situației din 23 martie 2020.

A familiariza actionarii Î.M. „Glass Container Company” S.A. cu materialele din ordinea de zi a adunării generale ordinare anuale, începând cu 10 aprilie 2020, în orele de lucru de la 10:00 până la 16:00, la sediul societății, amplasat pe adresa m. Chișinău, str. Uzinelor, 201/10.

A înregistra actionarii Î.M. „Glass Container Company” S.A., pe 23 aprilie 2020 de la orele 10:30 până la orele 10:50 la sediul societății, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Uzinelor, 201/10.

Pentru participare la adunarea generală ordinată anuală, actionarii (reprezentanții) Î.M. „Glass Container Company” S.A. vor avea asupra sa documentul, care le atestă împuñăturile.

Relații la telefonul – 022895800.

Совет акционерного общества «Интераутотранс»

сообщает о созыве годового общего собрания акционеров, которое состоится 06 апреля 2020 г. в 11:00 по адресу: г. Кишинев ул. Лесная 4.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Отчет Совета о результатах деятельности общества за 2019 г. и основные направления деятельности в 2020 г.
- Рассмотрение годового финансового отчета общества за 2019 г.
- Отчет ревизионной комиссии общества за 2019 г.
- О распределении прибыли за 2019 г. и утверждении нормативов распределения прибыли на 2020 г.
- Выборы Совета Общества и порядка его оплаты.

Начало регистрации в 10:00

С материалами собрания его участники могут ознакомиться за 10 дней до собрания в помещении дирекции АО «Интераутотранс».

Акционерам необходимо иметь при себе паспорт, доверенным лицам – паспорт и доверенность. Реестр акционеров закрыт на 21 февраля 2020 г.

Вниманию акционеров «Fiting» SA

Согласно решению Совета «Fiting» SA (протокол №5 от 02 марта 2020 г.) созывается очередное годовое общее собрание акционеров Общества в очной форме, которое состоится 10 апреля 2020 г. по адресу: г. Окница, ул. Ливезилор, 31. Начало проведения собрания в 12:00 часов. Форма проведения очередного годового общего собрания акционеров: очная.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Утверждение Отчёта исполнительного органа общества о деятельности за 2019 год и уточненных финансовых показателей на 2020 год Бизнес плана «Fiting» SA на 2018- 2020 годы.
- Утверждение Отчета Совета общества за 2019 год.
- Утверждение финансового Отчёта общества за 2019 год.
- Утверждение Отчёта Ревизионной комиссии общества за 2019 год.
- О распределении прибыли и о размере дивидендов акционерам за 2019 год, и нормативах распределения прибыли на 2020 год.
- Утверждение размера оплаты труда, годовых вознаграждений и компенсаций органам управления и контроля общества.
- Выборы членов Совета и Ревизионной комиссии общества.

Список акционеров, имеющих право на участие в очередном годовом общем собрании акционеров общества, составлен на 03 марта 2020 года.

Регистрация акционеров, прибывающих на очередное годовое общее собрание акционеров, начинается в 11:00 часов и заканчивается в 11:45, начало собрания – в 12:00 часов, место проведения очередного годового общего собрания акционеров – г. Окница, ул. Ливезилор, 31. Форма проведения очередного годового общего собрания акционеров – очная.

Акционеры должны представить документ, удостоверяющий их личность, а их представители и доверенность, составленную согласно действующему законодательству.

Акционеры могут ознакомиться с материалами повестке дня очередного годового общего собрания акционеров общества начиная с 31 марта 2020 года по адресу: г. Окница, ул. Ливезилор, 31, в рабочие дни с 9:00 до 16:00 часов.

“BANCA DE ECONOMII” S.A.

În proces de lichidare

/IDNO-1003600002549/

aduce la cunoștință potențialilor cumpărători despre desfășurarea la Bursa de Valori a Moldovei a licitației “cu strigare” de vânzare ca pacchet unic, în perioada de expunere 23.03.2020 – 26.03.2020, a valorilor mobiliare S.A. “MOLDASIG” (IDNO-1002600053315), cantitate acțiuni – 61 200 unități, preț per acțiune – 101,48 lei, valoarea totală – 6 210 576,00 lei.

Valorile mobiliare se vînd în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și efectuarea tranzacțiilor cu pachetele unice de valori mobiliare pe piață reglementată a Bursei de Valori a Moldovei.

Informații suplimentare, în zilele de lucru orele 10:00–16:00, la sediul BANCA DE ECONOMII S.A. în proces de lichidare pe adresa: mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrân, 23 (tel.: 067218127) și la SVM „Iuventus – DS” S.A. pe adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 65 of. 710 (tel.: 27 00 35).

Compania de Asigurări „GALAS” S.A.

anunț că la data de 13.02.2020 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a Societății „GALAS”, care prin decizia Acționarului unic

A HOTĂRÂT:

- Numirea dl-ui Stețco Igor, în funcția de Director general al „Galas” Societate pe Acțiuni;
- Aprobarea Statelor de personal ale „Galas” Societate pe Acțiuni;
- Lichidarea Agentului de Asigurare „Glafin Grup” S.A.
- Aprobarea candidaturii dnei Paladii Marianna – jurisconsult al Societății, în vederea reprezentării în fața Comisiei Naționale a Pieței Financiare a R.M., Agenția Servicii Publice și altor organe competente ale R.M. în vederea operării modificărilor la actele de constituire ale Societății;
- Semnăturile Președintelui și Secretarului adunării la procesul verbal să fie autentificate de către Comisia de Cenzori în exercițiu a Societății.

Вниманию акционеров SA «APĂ-TERMO»

На основании ст. ст. 53 ч. (3), 69 ч. (3) Закона об акционерных обществах, и ст. ст. 23, 32 ч. (3), Устава, SA «APĂ-TERMO» извещает акционеров о созыве внеочередного общего собрания акционеров, в очной форме, которое будет проводиться 20 марта 2020 года, по следующему адресу: МД-6104, мун. Чадыр-Лунга, ул. Ленина, 108, в зале заседания предприятия. Начало собрания в 11:00 час. Регистрация акционеров будет осуществляться с 10:00 – 10:55 час.

НА ПОВЕСТКЕ ДНЯ СОБРАНИЯ СЛЕДУЮЩИЕ ВОПРОСЫ:

- Избрание состава Совета SA «APĂ-TERMO».
- Утверждение председателя Совета SA «APĂ-TERMO»
- Избрание состава ревизионной комиссии SA «APĂ-TERMO»
- Об утверждении аудиторской компании для проведения очередного обязательного аудита и установлении размера оплаты его услуг.
- Установление размера оплаты труда для членов Совета Акционерного общества и ревизионной комиссии.
- Разное

При регистрации акционеры должны предоставить идентификационное удостоверение, а их представители, в свою очередь, доверенность, составленную в соответствии с положениями законодательства.

În atenția acționarilor

“DOTARCOM” S.A.

Consiliul Societății a decis convocarea adunării generale extraordinaire a acționarilor. Adunarea se va petrece în data de 03.04.2020 cu prezența acționarilor la sediul Societății, respectiv la adresa str. Columna, nr. 170, mun. Chișinău. Înregistrarea participanților la adunare: 08.30 – 08.55; Începutul adunării: 09.00.

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea tranzacției cu conflict de interes privind garantarea obligațiilor S.C. PREMIUM PROFIL S.R.L. față de B.C. MOLDINDCONBANK S.A. prin ipoteca bunurilor imobile ale Societății;
- Împuternicirea administratorului Societății cu dreptul de a semna contractul de ipotecă, alte documente asociate procedurii de constituire a ipotecii;
- Cu privire la aprobarea Codului de guvernanță corporativă al DOTARCOM S.A.;
- Cu privire la autentificarea semnatelor președintelui și secretarului pe procesul verbal al Adunării

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunare este întocmită conform situației din data de 03.03.2020;

Acționarii vor avea posibilitate să ia cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării începând cu data de 24.03.2020, în zilele de lucru, între orele 14.00 – 16.00 la sediul Societății, respectiv la adresa: str. Columna, nr. 170 mun. Chișinău.

Pentru a participa la Adunare acționari urmează să prezinte comisie de înregistrare actul de identitate în original, iar reprezentanții acestora – actul de identitate și procura întocmită în conformitate cu prevederile legale.

Consiliul DOTARCOM S.A.

S.A. “Ghidighici-Vin”

solicită de la Agenția de Mediu autorizatii de folosință specială a apei din arteziana nr. 4185.

Administrator

În atenția acționarilor CC “TDA” S.A.

În baza deciziei Consiliului Societății CC“TDA” S.A. se anunță convocarea Adunării Generale anuale a acționarilor pentru data de 10 aprilie 2020 – ora 16:00, înregistrarea va începe la ora – 15:00 pe adresa mun. Chișinău str. Cuza Vodă, 21 în incinta cafenelei “Toamna de Aur”.

ORDINEA DE ZI:

- Darea de seamă a Organului executiv privind activitatea întreprinderii pe anul 2019 și aprobarea raportului finanțier.
- Darea de seamă a Comisiei de Cenzori.
- Cu privire la repartizarea profitului net pentru anul 2019 și aprobarea normativelor de repartizare (în%) a profitului net pe anul 2020.
- Aprobarea companiei de audit finanțier pentru anul 2020 și stabilirea quantumului retribuirii muncii lor.
- Stabilirea quantumului retribuirii muncii președintelui, membrilor și secretarului Consiliului Societății.
- Cu privire la autentificarea procesului verbal al Adunării Generale anuale a acționarilor.

Cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării Generale acționarii se vor familiariza în zilele de lucru începând cu data 01.04.2020 pînă la 09.04.2020 între orele 15:00 – 17:00 pe adresa mun. Chișinău str. Cuza Vodă, 21, contabilitatea CC“TDA” SA.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea Generală va fi întocmită la data 01.03.2020.

Acționarii pentru participare la adunare să prezinte buletinul de identitate, pentru copii adevărăta de naștere, iar reprezentantul lor procura autentificata în conformitate cu legislația în vigoare.

Relații la tel. 022-77-14-88; 022-77-14-85

CAPITAL

Двуязычное издание Национальной комиссии по финансовому рынку

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

Зарплаты у нас маленькие, но повысить их простым решением правительства нельзя

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md>
Среда, 4 марта 2020 г.

Nr.8 (832)
Цена 7 леев

2

2

3

Наши граждане, работающие за рубежом, перевели в страну \$1,2 млрд за прошлый год, что равно сумме переводов за предыдущий год. Больше всего – 90% всех переводов – направляются на потребление, и лишь небольшая часть – на развитие бизнеса. Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) в течение этого года намерена привлечь посредством ссудо-сберегательных ассоциаций (ССА) эти деньги для инвестирования в сельский бизнес.

Основная цель проекта заключается в подключении ссудо-сберегательных ассоциаций к международной системе выплаты наличных денежных переводов и усиливании их институциональных возможностей в целях поддержки, адаптации и внедрения собственных сберегательных и заемных финансовых продуктов, предназначенных для получателей переводов, которые проживают в сельской местности.

«Надо признать, что этот рынок располагает значительными неосвоенными возможностями, в которые могут быть направлены

серьезные инвестиционные потоки. ССА могут стать одним из ключевых механизмов перераспределения денежных средств, полученных в виде переводов, с их последующим инвестированием в развитие аграрного бизнеса сельской местности», – заявил председатель НКФР Валериу Кицан в ходе круглого стола «Поддержка Проекта повышения экономико-климатической устойчивости сельской местности – развитие возможностей укрепления ССА».

Ассоциации обладают большим преимуществом за счет широкого

представительства в районах страны, они находятся ближе к гражданам, проживающим в селах, что открывает новые возможности доступа к финансовым услугам, в том числе ссудо-сберегательным продуктам, предназначенным для сельского микробизнеса. «Основным полем деятельности для ассоциаций станут села, а приоритетное внимание будет уделяться населенным пунктам, находящимся вне поля зрения банковского сектора», – добавила директор департамента небанковского кредитования при НКФР Алина Чеботарев.

Сейчас на долю ссудо-сберегательных ассоциаций приходится 1,9% рынка кредитов, выданных небанковским сектором. Направление части переводов может усилить развитие данного сектора небанковского рынка.

Менеджер по финансовым услугам и сельскому развитию в UCIP

IFAD Елена Бурлаку отметила, что «предоставление гранта на развитие бизнеса за счет денежных переводов является важным стимулирующим инструментом для молодых предпринимателей, намеренных открыть и развивать собственный бизнес на родине, будучи в то же время катализатором финансовой инклюзии мигрантов и сельского развития в целом».

КАЖДЫЙ ВТОРОЙ МОЛДАВАНИН ПОСЫЛАЕТ ДЕНЬГИ ДОМОЙ

Каждый второй гражданин Молдовы, работающий за рубежом, пересыпает деньги домой, в среднем это €1000. В то же время половина семей молдавских мигрантов уверждает, что переводы составляют более половины их доходов. 51% респондентов

Продолжение на стр. 2

Курс валют на 4.03.2020 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.5432
EUR	1	19.4974
UAH	1	0.7023
RON	1	4.0554
RUB	1	0.2645

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com

тел.: 022 22-12-87;

факс: 022 22-05-03

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

“Ediții Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

Контактный телефон – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Banca Națională
a Moldovei

COMISIA NAȚIONALĂ
A PIȚEI FINANCIARE

nvată
Dă sens banilor

Безналичные платежи

Больше безопасности, больше удобства

Читайте на стр. 4.

НКФР намерена привлечь денежные переводы из-за рубежа посредством ссудо-сберегательных ассоциаций

Продолжение.
Начало на стр. 1

сообщили, что получили деньги посредством системы быстрых переводов. Самое интересное, что почти четверть мигрантов продолжают пересыпать деньги при помощи автобусов. Таковы данные, полученные по опросу Magenta Consulting, проведенному среди 1010 респондентов – мигрантов и их семей.

Согласно опросу, полученные денежные переводы чаще всего расходуются на текущие нужды (оплата фактур, продукты питания и прочее). В то же время часть хозяйств (1/3) в состоянии откладывать деньги. Примерно каждый десятый респондент сообщил, что уже инвестирует полученные денежные переводы. Речь идет о сельскохозяйственном производстве.

«Каждый третий респондент сообщил, что слышал о ссудо-сберегательных ассоциациях. Из них примерно половина знают об оказываемых ими услугах. Мигранты заинтересованы в услугах

ассоциаций, примерно треть выказали интерес к использованию Western Union и получению займов/кредитов», – говорится в сообщении Magenta Consulting.

Среди членов семей, получающих переводы из-за границы и осведомленных о существовании и услугах ссудо-сберегательных ассоциаций, респонденты в возрасте 26–45 лет интересуются в определенной мере кредитными услугами (кратко- и долгосрочными) ассоциаций. Респонденты в возрасте 18–35 лет заинтересованы в системах быстрого перевода (например Western Union) посредством ССА. Респондентов в возрасте 18–25 лет интересует оплата коммунальных услуг посредством ССА. Услугами ССА в основном интересуются лица с высоким уровнем дохода.

ПОЧТИ ПОЛОВИНА ПЕРЕВОДОВ ПОСТУПАЕТ ИЗ ЕС

В январе 2020 года через лицензированные банки было переведено из-за границы в пользу физических лиц \$86,57 млн (что на 0,8% больше, чем в январе 2019 года). Таковы последние данные Национального

банка Молдовы. Переводы из Израиля составили 23,0% (\$19,99 млн) от общей суммы переводов (что на 0,2 п. п. больше, чем в январе 2019 года), далее следуют переводы из России – 16,7% (\$14,43 млн), что на 15,9% меньше и на 3,4 п. п. меньше, чем в январе 2019 года.

В структуре валюты переводов из-за рубежа на долю евро пришлось 59,1% (что на 6,6 п. п. больше, чем в январе 2019 года), доллары США составили 37,8% (на 5,6 п. п. меньше) и российские рубли – 3,1% (на 1,0 п. п. меньше).

По данным НКФР, по состоянию на 30 сентября 2019 г. зарегистрировано 240 ссудо-сберегательных ассоциаций, из которых 176 категории «А», 64 – категории «В» и Национальная центральная ассоциация ссудо-сберегательных ассоциаций. Общая сумма выданных ими займов составила 933,3 млн леев, а получателями стали около 40 тысяч человек.

За этот же период ССА категории «В» привлекли сберегательных вкладов на сумму 570 млн леев от 7,2 тыс. человек.

Виктор УРСУ

Зарплаты у нас маленькие, но повысить их простым решением правительства нельзя

По данным статистики, в третьем квартале 2019 года среднемесячная заработная плата составила 7385 леев. По сравнению с 2013 годом, осенью прошлого года зарплата удвоилась.

Любой рост – это изменение благосостояния гражданина к лучшему. За этот же период динамика инфляции не урезала доходы населения.

Согласно исследованию организации Friedrich-Ebert-Stiftung «Ситуация с зарплатами в Молдове», номинальный рост заработной платы с 2015 по 2018 года составил 40%, и в реальном измерении не превысил 20%. Начиная с 2014 года средняя заработная плата по стране в номинальном выражении увеличивалась ежегодно более чем на 10%. Высокая инфляция, однако, привела к тому, что реальный рост был незначительным вплоть до 2016 года. Уже после 2016 года на фоне уменьшения темпов роста цен рост зарплат заметно отразился на благосостоянии населения – темпы реального роста составили, например в 2018 году, 9%.

В приведенном анализе указывается на определенные различия между бюджетным и реальным секторами. В целом разница между ними была всегда, и реальный сектор постоянно шел впереди. В последние годы – 2018–2019 – средняя зарплата, которую увеличили для бюджетников, была на 16% ниже среднего уровня в реальном секторе. А за 2016–2019 годы эта разница была еще больше, но вмешалось государство, признав, что низкий уровень

оплаты труда в госучреждениях плохо влияет на качество работы, услуг и наносит ущерб в таких сферах, как медицина и образование.

В тех условиях государство вело себя сдержанно, но при этом обязывало реальный сектор гарантировать минимальный уровень оплаты труда, хотя это обязательство не всегда выполнялось. Хотя это требование касалось экономики в целом, в бюджетном секторе подобные меры не внедрялись. Избирательный подход в этом вопросе привел к низкому уровню оплаты труда и торможению роста благосостояния.

Авторы исследования считают, что правильно будет проанализировать, в какой мере положение в сфере оплаты труда является исключительно нашей особенностью и вписывается ли оно в региональные тенденции. Согласно их выводам, «вопреки повышению в последний годы, зарплаты в Молдове остаются на самом низком уровне по региону. Только Украина по причине геополитических и экономических проблем платит в госсекторе меньшие зарплаты». Правда, в 2019 году наши показатели сравнялись. В этом году темпы роста зарплат в Молдове привели к тому, что мы вышли на уровень, сравнимый с Грузией и Арменией. Как говорится в исследовании, хотя заработная плата, выраженная в евро, выросла на 66% с 2011 года по 2018 год, среднегодовой рост за последние четыре года составил 10%, то есть в странах Центральной и Восточной Европы по темпам роста нас опережала только Румыния. Брутто-зарплаты в Молдове остались на 44% меньше, чем

Средняя заработная плата по-прежнему наполовину меньше, чем в Румынии, в три раза меньше, чем в Польше, в четыре раза меньше, чем в Словении и Эстонии, и в 9 раз меньше, чем во Франции. В среднем работник в Германии получает в месяц столько же, сколько работник в Молдове получает за год. Такой большой разрыв не может быть преодолен повышением зарплат на несколько процентных пунктов. Более того, нынешний темп роста зарплат углубляет разрыв по зарплате между Молдовой и западными странами.

Показателен в этом смысле пример Германии, которая за последнее время много инвестирует в нашу страну. С 2014 до 2018 года средняя зарплата в Германии выросла с 3527 до 3880 евро, то есть на 10%. В то же время зарплата в Молдове выросла за этот же период на 45 процентов, с 225 евро до 325 евро. Рост в Молдове всего на 100 евро намного меньше, чем рост в Германии на 350 евро. Понятно, что это очень сильный разрыв, но в наших условиях и эта сотня евро – это очень и очень много.

Разрыв существует и внутри страны, то есть показатели в Кишиневе не совпадают с показателями в Шолданештах. Наоборот, существующий в стране разрыв по заработной плате уже принял угрожающие размеры. Согласно исследованию, зарплата в Кишиневе намного выше, чем в Дондюшанском районе, где отмечены самые низкие зарплаты. Заработная плата в Кишиневе на 20% выше, чем в Бельцах, втором районе по уровню оплаты труда. Среди районов страны в целом самые высокие

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания от 2 марта Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

I. АВТОРИЗАЦИЯ

- Разрешил реорганизацию SA AUREOLA&LOMBARD путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью.
- Разрешил государственную регистрацию учреждения OCN CREDIT CONCEPT SRL (утверженную решением единственного пайщика от 09.01.2020).
- Выдал разрешение на государственную регистрацию изменений, внесенных в устав AE MICROFIN.
- Утвердил Стандарты качества информации, принятые Советом Biroul de Credit SRL.
- Выдал трастовой компании BV FIDUCIAR INVEST SA предварительное согласие на приобретение государственных ценных бумаг.
- Утвердил субъект аудита PrimAudit Company SRL для проведения аудита соответствия в компании INTACT ASIGURARI GENERALE SA.
- Утвердил проведение Совместной молдо-английской компании FIRST AUDIT INTERNATIONAL SA финансового аудита в CA AUTOSIGURANTA SA.
- Зарегистрировал в Реестре страховых агентов и агентов банкашуранс OCN ZOOM CREDIT SRL и Страхового агента VITASIG SRL.
- Выдал согласие на назначение Юрие Мунтяну управляющим Страхового агента PROINFO ASIG SRL и исполнение обязанностей главного бухгалтера Кристины Глинка 5AQ CONSULTING GRUP SRL, с выдачей соответствующего разрешения. Также разрешил регистрацию Страхового агента PROINFO ASIG SRL в Реестре страховых агентов и агентов банкашуранс.

III. НАДЗОР

- Отменил прекращение банковских операций на текущих и депозитных счетах AE CREDITE-DONDUŞENİ и AE SADOVA, введенное Распоряжением НКФР №4/15-О от 03.02.2020.
- Вынес предупреждение и предписал 16 страховым и/или перестраховым брокерам оплатить в течение 15 дней страховщикам долги по страховым премиям, образованные из сумм, полученных как страховые премии.
- Отозвал лицензии на право осуществления посреднической деятельности в страховании/перестраховании, выданные субъектам: INSURANCE GROUP AND PARTNERS SRL, PLUS ASIG SRL и SD ASIG SRL за несоответствие требованиям законодательства в сфере увеличения уставного капитала. Административный совет повторно предписал должностным лицам Страхового-перестрахового брокера BEST BROKER SRL представить НКФР в течение 10 рабочих дней документы, необходимые для соответствия уставного капитала требованиям законодательства.
- Вынес решение о прекращении банковских операций на текущих и депозитных счетах страховых брокеров BEST BROKER SRL и SD ASIG SRL до полной выплаты долгов перед страховщиком, образованных из сумм, полученных как страховые премии.

Пресс-служба НКФР

в стране ЕС с самыми низкими зарплатами – в Болгарии. Такая же разница и с Сербией или Северной Македонией.

зарплаты в Криулянах – на 37% выше, чем в Дондюшанах.

В Молдове наиболее бедными районами с точки зрения заработной платы остаются северные районы из-за большой их удаленности от значимых экономических центров. Бричаны, Окница, Дондюшаны, Глодяны и Фалешты за первые девять месяцев 2019 года зарегистрировали среднюю заработную плату в размере ниже 5000 леев. С другой стороны, в Резине, Оргееве и Криулянах средняя зарплата превысила 6000 леев. Эти показатели никак не зависят от желания работодателя. Речь идет о наличии или отсутствии промышленных предприятий, таких как текстильные, добывание песка и известняка в Криулянах, производство цемента в Резине или автомобилестроение в Оргееве.

Разница в оплате труда очевидна и фундаментальна. Например, работники сферы информатики и связи получают самые высокие средние зарплаты по информации за 2016 – 2019 годы, и в среднем 15 895 леев за первые девять месяцев 2019 года. Работники финансовой и страховой сфер, а также сферы поставок энергии получали зарплаты более 10 тыс. в прошлом году. Отмечен значительный рост заработной платы в научной сфере, в строительстве, транспортной отрасли. Несмотря на повышение зарплат в здравоохранении и образовании, их уровень здесь остается низким, ниже среднего по стране.

Конечно, нас не удовлетворяет нынешний уровень оплаты труда. И только общие усилия в инвестировании, производстве, продажах, заработной плате и других сферах могут привести к серьезному росту заработной платы.

Константин ОЛТЯНУ

До 1 сентября 2020 года заявления на получение гражданства за инвестиции в Молдове принимать не будут. Парламент ввел мораторий на прием новых заявлений на получение гражданства за инвестиции.

Сначала проект, одобренный Правительством, предусматривал введение моратория до 1 января 2021 года, но депутаты от Демократической партии настояли на том, что закон выгоден для экономики страны, так как привлекает инвестиции в стратегические отрасли.

Государственный секретарь Министерства экономики и инфраструктуры Юлиана Драгэлин заявила на пленарном заседании, что Правительство призывает продлить мораторий для усовершенствования закона, «который приносит пользу государству». Представитель Правительства сообщила, что во время моратория будут оценивать и расхьоды проекта.

«Мы хотим привлечь инвестиции, которые будут способствовать развитию страны и открытию новых рабочих мест. Но мы хотим заверить, что угрозы для безопасности страны минимальны», – сказала она.

Законопроект предусматривает, что заявления на получение гражданства Молдовы за инвестиции, «представленные до вступления в силу настоящего закона, будут рассмотрены в порядке, установленном Правительством». Также срок действия договоров агентов, аккредитованных в рамках программы получения гражданства за инвестиции, подписанных в 2019 году, «продлевается на период, равный периоду действия моратория без оплаты пошлины» за соответствующие месяцы.

ПРОТИВОРЕЧИВЫЕ МНЕНИЯ О ЗАКОНОПРОЕКТЕ

Большинство министерств дали положительное заключение по законопроекту о введении нового моратория.

Служба по предупреждению и борьбе с отмыванием денег сообщила об «отсутствии замечаний и предложений», как и Агентство публичных услуг, Министерство внутренних дел и другие.

Служба информации и безопасности (СИБ) поддержала введение моратория, но только как «временное решение».

«По истечении установленного срока считаем необходимым в стратегическом плане полностью отменить Программу предоставления гражданства за инвестиции, учитывая как риски, связанные с проверкой заявителей, так, в частности, и внешние риски – отрицательное отношение на западе (процессу) и условия партнеров по развитию по финансовой поддержке, с точки зрения отмены гражданства через инвестиции», – говорится в отзыве СИБ. В ведомстве отметили, что необходимо изучить Договор об оказании

Новый мораторий на получение гражданства за инвестиции

публичных услуг по разработке, внедрению и международному продвижению Программы получения гражданства за инвестиции, а также другие договоры в целях оценки рисков с точки зрения затрат и возможности привлечения Правительства в судебные разбирательства.

Министерство иностранных дел и европейской интеграции отметило, что «данний вопрос является деликатным, он регулярно обсуждается в рамках политического диалога между Молдовой и Европейским союзом и в ходе тематических встреч, посвященных сфере «юстиции и внутренних дел». Ранее ЕС приветствовал введение моратория – эта мера была включена в список ближайших мер, необходимых для углубления отношений Молдовы и ЕС. В министерстве сообщили о мониторинге этого процесса в рамках функционирования безвизового режима, а также политического диалога РМ – ЕС.

ЧТО ПРЕДУСМАТРИВАЕТ ПРОГРАММА ПОЛУЧЕНИЯ МОЛДАВСКОГО ГРАЖДАНСТВА ЗА ИНВЕСТИЦИИ?

Закон позволяет получить гражданство Молдовы за 100 тысяч евро, переведенных в Фонд устойчивого развития, или прямых инвестиций в экономику в размере 250 тысяч евро. Согласно документу, гражданство Молдовы может быть предоставлено по заявлению иностранному гражданину или лицу без гражданства, который признает и соблюдает нормы Конституции, обладает хорошей экономической и финансовой репутацией, не представляет угрозы общественному порядку и безопасности государства.

Правительство утвердило Положение о получении гражданства за инвестиции, регулирующее минимальную сумму и порядок взноса в Фонд публичных инвестиций на устойчивое развитие и инвестиций в одну из стратегических отраслей Молдовы, порядок и условия проверки хорошей репутации лиц, получающих гражданство, а также условия оценки и мониторинга инвестиций, осуществленных в целях получения гражданства.

С момента вступления в силу закона гражданство Молдовы получили 8 человек, было подано еще 34 заявки на предоставление гражданства. По некоторым оценкам, Молдова может получить от этой программы 500 млн евро инвестиций.

Влад БЕРКУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Ион Кику: Молдова выполнила все условия получения последнего транша денег от МВФ

Республика Молдова выполнила все предварительные условия для подписания нового меморандума с Международным валютным фондом (МВФ). Об этом заявил в понедельник премьер-министр Ион Кику после совместного заседания с главой государства Игорем Додоном и спикером Зинаидой Гречаной, передает МОЛДПРЕС.

По словам Кику, на следующей неделе МВФ должен выделить последний транш в размере 20 миллионов долларов из программы на 2016 – 2020 гг., после того как Республика Молдова выполнила все предварительные условия.

Премьер напомнил, что Парламент принял в окончательном чтении все законы, предусмотренные меморандумом с МВФ. В числе этих законов есть и предложенный Правительством механизм, позволяющий перераспределить 50% доходов Национального банка Молдовы в государственный бюджет для сокращения бремени, появившегося в результате кражи миллиарда и возложенного на плечи граждан.

«Все условия выполнены. Вы заметили, что нет ни одного, которое предусматривало бы повышение налогов, сокращение заработной платы или другие действия, противоречащие интересам Республики Молдова», – отметил Кику.

11 марта в Вашингтоне состоится заседание Совета директоров МВФ, на котором будет утверждено завершение текущей программы между Молдовой и МВФ и предоставление последнего транша кредита на общую сумму 20 млн долларов.

Летом прошлого года бывший Кабинет министров, возглавляемый Майей Санду, объявил, что намерен увеличить тарифы на газ для населения, чтобы получить последний транш денег от МВФ.

Все больше граждан предпочитают отчитываться перед налоговиками в электронном формате

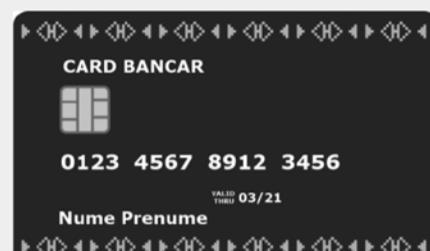
Количество налоговых документов, представленных в Государственную налоговую службу (ГНС) через систему «Электронная декларация физических лиц» в 2019 г. удвоилось, достигнув 37,2 тыс.

Как сообщает «ИНФОТАГ» со ссылкой на данные Центра информационных технологий в финансах (СТИФ), количество налоговых документов, представленных в ГНС через систему «Электронная декларация юридических лиц» увеличилось на 9,6% и превысило 1,6 млн.

Всего в прошлом году молдавские налогоплательщики подали в ГНС порядка 2,43 млн деклараций, из которых 1,72 млн – в электронном виде и 310,5 тыс. – в бумажном. Удельный вес налоговых документов, представленных в электронном формате, увеличился с 66,5 до 70,93%.

Общее количество налогоплательщиков, имевших доступ к электронным налоговым услугам, достигло 175,2 тыс., из которых 65,1 тыс. – юридические лица и более 110 тыс. – физические.

Чаще всего налогоплательщики используют информационные системы «Электронная декларация», «Текущий счет налогоплательщика» и e-Factura.

Безналичные платежи Больше безопасности, больше удобства

➤ Электронные платежные инструменты

Технологический процесс привел к появлению новых форм оплаты, не предполагающих использование наличности. Речь идет об электронных платежах, которые мы осуществляем, оплачивая покупки с помощью банковской карты либо мобильного телефона, а также покупая товары в интернете. Такие платежи возможны либо за счет средств на банковском счете в случае банковской карты, либо за счет электронных денег, которые хранятся дистанционно, то есть на сервере, и никак не увязаны с банковским счетом. Электронные деньги, хранимые на сервере, размещаются в личных онлайновых кошельках, и могут использоваться в отношениях с продавцами или же с поставщиками услуг, присоединившимися к указанному способу оплаты.

➤ Банковская карта

Банковская карта – один из самых надежных и удобных инструментов безналичных платежей. Ее можно получить, открыв банковский счет, она используется в стране или за ее пределами, в банкоматах, магазинах либо других торговых точках, где установлены устройства для приема к оплате банковских карт (POS-терминалы). Наряду с этим с помощью карты можно делать покупки онлайн, то есть оплачивать услуги и товары, покупаемые в интернете либо через интернет-банкинг.

Обращаясь в банк для открытия банковской карты, необходимо знать и понимать, для чего мы будем ее использовать. Если мы намерены только снимать в банкомате зарплату, пенсию либо пособие, тогда можно выбрать дебетовую карту. Кстати говоря, существуют и банкоматы, доступные для людей с ограниченными возможностями. Такие банкоматы снабжены пандусами, оснащены специальными кнопками, издают звуковые сообщения. Вместе с тем, нам часто необходимо больше, чем доступные на карте средства, и тогда мы можем открыть кредитную карту. В таком случае однако следует понимать, что кредитная карта схожа с банковским займом, то есть предполагает процентную ставку и банковские комиссии. Соблазн использовать одновременно несколько кредитных карт может быть велик, но тогда и выплаты будут выше и, соответственно, возникнет угроза «скатиться» постепенно к чрезмерному обременению, поэтому важно проанализировать свои доходы и понять, можем ли мы себе позволить подобные выплаты.

➤ Безопасность безналичных платежей

Удобство и безопасность – наиболее важные преимущества банковской карты. Она считается более надежной формой оплаты, ведь для использования денег нужен определенный код, тогда как наличные деньги у нас могут легко украдь. Когда мы открываем банковскую карту, PIN-код нам сообщают отдельно, чтобы он был известен только владельцу карты. Никому не разглашайте PIN-код вашей карты – ни продавцам, ни представителям банка, ни даже полиции. Вместе с тем, при совершении онлайн-покупок используется трехзначный код CVV, указанный на обратной стороне карты. Только владелец карты должен знать этот код, чтобы избежать ее возможного мошеннического использования.

Если вы забыли цифры PIN-код вашей карты либо несколько раз ввели неверные данные, тогда можете попросить в банке генерацию нового кода. Кроме того, в случае потери, кражи или же мошеннического использования карты, необходимо немедленно потребовать, чтобы банк заблокировал ее. В банках работает круглосуточная служба заботы о клиентах, куда можно позвонить и сообщить об утрате либо краже карты. Банк немедленно заблокирует карту, что поможет вам избежать потери оставшихся на счете средств.

Деятельность в сфере туризма упростят

Деятельность в сфере туризма будет упрощена. Парламентская комиссия по вопросам права, назначениям и иммунитету одобрила ряд поправок, направленных на актуализацию нормативной базы в туризме.

Как передает «ИНФОТАГ» со ссылкой на пресс-службу Парламента, поправки предусматривают отмену обязательной модели туристического контракта, что даст экономическим агентам возможность диверсифицировать содержание соглашения в соответствии с договорными отношениями с партнерами, но с соблюдением правовых норм.

Также предлагается исключить туристический ваучер, так как этот документ строгой отчетности устарел в условиях все более активной электронной торговли, он в значительной степени повторяет контракт на туристические услуги.

Еще одно изменение исключит обязанность работников туристического сектора иметь диплом о соответствующем образовании. Также предлагается исключить обязанность классификации по уровню комфорта (категориям) структур приема туристов с функциями обслуживания столов.

Предлагается разрешить работать на основании предпринимательского патента гидам, туристическим сельским домам и поставщикам развлекательных услуг, таких как гастрономический мастер-класс, художественные и спортивные мероприятия в рамках туристических программ.

Может быть расширен список органов власти, физических и юридических лиц, у которых есть право создавать туристические информационные центры. Планируется создать Консультативный совет по туризму в качестве коммуникационной платформы на основе государственно-частного партнерства.

Авторы предлагают отменить ограничения в туристическом страховании, чтобы у потребителей был выбор страховых услуг.

О нарушениях в области таксомоторных услуг можно сообщать онлайн в Налоговую службу по новому электронному адресу

Государственная налоговая служба (ГНС) запустила линию онлайн-петиций, где граждане смогут сообщать о нарушениях, с которыми они сталкиваются в области таксомоторных услуг. Жалобы можно подавать по адресу электронной почты: taxi.petitie@sfs.md. Полученная информация будет передана управлением, ответственным за проверку, передает МОЛДПРЕС.

Пользователи служб такси будут иметь право не оплачивать поездку, если им не был выдан кассовый чек в бумажном и/или электронном виде.

В целях обеспечения соблюдения установленных законодательством норм сотрудники Налоговой службы будут принимать меры по выявлению и санкционированию случаев незаконной перевозки пассажиров или случаев нелегального трудоустройства водителей, без соблюдения норм, установленных Трудовым кодексом и налоговым законодательством.

ГНС напоминает всем службам такси об обязательстве применять контрольно-кассовые аппараты при проведении расчетов наличными при предоставлении услуг, а также об обязательном официальном трудоустройстве водителей.

Элементы безналичных платежей

Убедись, что ты их точно понимаешь!

- Дебетовая карта
- Кредитная карта
- Проценты по кредитной карте
- Интернет-банкинг
- Электронный кошелек
- Банкомат (ATM)
- POS-терминал
- PIN-код
- Код CVV
- Служба поддержки банковских карт

Премьер считает, что развитию сельского хозяйства в Молдове мешает неправильное налогообложение

Проблема цепочки создания стоимости сельскохозяйственной продукции в Молдове заключается в неправильном налогообложении, в частности, в разных ставках НДС. Такое мнение высказал премьер-министр Ион Кику во вторник на заседании коллегии Министерства сельского хозяйства.

Как передает «ИНФОТАГ», он считает, что неправильное налогообложение создает трудности для местных производителей и стимулирует импорт, поэтому, даже с принятием законопроектов по защите и поддержке местных производителей, проблему нельзя устранить без изменения подхода к налогообложению».

«Одной из причин, которые уничтожили животноводство в Молдове, является не-

правильный способ налогообложения. Мы подготовим предложение об исправлении ситуации, чтобы по всей цепочке у нас была единая ставка НДС, а сельхозпроизводители могли получать возврат НДС. Это с самого старта предоставит возможности тем, кто занимается производством и переработкой сельхозпродукции, даст преимущество перед импортерами», – отметил он.

По словам премьера, все «планы Минсельхоза по развитию животноводства являются сказками», поскольку их реально можно реализовать только в случае, если сельское хозяйство будет воспринимать в качестве экономического сектора, а не «ущербной отрасли, требующей поддержки государства».

Кику считает, что фонд субсидирования сельского хозяйства должен быть в будущем

увеличен с 1 до 3 млрд леев, чтобы финансировать модернизацию тех, кто способен обеспечить добавленную стоимость, поскольку «невозможно выживать за счет экспорта сырья».

Премьер подчеркнул, что из-за серьезных климатических изменений необходимы инвестиции в ирригационную инфраструктуру, поэтому вскоре правительство подготовит проект поправок к бюджету, чтобы направить средства на эти цели.

Кику сказал о важности принятия мер для привлекательности страхования в сельскохозяйственном секторе, инвестировании в противоградовую инфраструктуру, а также о необходимости повышения прозрачности работы Агентства по интервенции и платежам в сельском хозяйстве (AIPA).